

THÉRÈSE HARGOTOVÁ

Sexuálne oslobodená mládež

(nie tak celkom)

Čo sa to, dokelu, deje s láskou?!

alib

**Sexuálne
oslobodená
mládež**

(nie tak celkom)

THÉRÈSE HARGOTOVÁ

Sexuálne oslobodená mládež

(nie tak celkom)

Čo sa to, dokelu, deje s láskou?!

dlb

Thérèse Hargot: *Une jeunesse sexuellement libérée (ou presque)*

© Editions Albin Michel – Paris 2016

Preklad Michaela Beňová
Návrh obálky Juraj Martiška

Slovenské vydanie © Vydavateľstvo DON BOSCO 2019
Všetky práva vyhradené.

ISBN 978–80–8074–432–8

*Mužovi môjho života a všetkým mojim deťom,
bez ktorých by som túto knihu napísala už
pred desiatimi rokmi, ale vďaka ktorým som
ju nechala dozrieť.*

POZNÁMKA VYDAVATEĽA

Kniha, ktorú dostávate do rúk, je sondou do sveta mladých, ktorí žijú v dnešnom svete. Hoci autorka vo svojom úvode hovorí, že sa snažila texty a výpovede čo najviac zmierniť, mnohé riadky nás uvádzajú do reality, ktorú by sme azda radšej poznať nechceli.

K predloženiu tejto knihy širšiemu publiku nás vedie dvojaká túžba. Ponajprv to, aby vychovávatelia, ktorí chcú osloviť mladých, nežili v príliš naivných ilúziách. Devastujúce účinky spoločenských trendov podporovaných možnosťami internetu majú obrovský vplyv na mladých. Druhou inšpiráciou tejto knihy je túžba ísť a vychovávať mladých poznačených neblahými dezorientáciami, ktoré prežívajú v oblasti sexuality.

Autorka je pôvodom filozofka a ponúka nám svoje pohľady a riešenia (hoci nie všetky v zhode s učením Cirkvi), cez ktoré však presvitá tento vzácny pohľad, ktorý nás ubezpečuje, že *„za rozprávaním, milostnými a sexuálnymi situáciami sa vynára hlboká existenčná otázka: kto som? Som hodný lásky? Mám na to? Aký je zmysel môjho života?“*

Poukazuje teda na cestu výchovy, ktorá môže a má byť adresovaná aj mladým s rôznymi sexuálnymi skúse-

nosťami. Dobrý vychovávateľ, zvlášť ten, ktorý verí v Božiu milosrdnú lásku, nikdy neprestáva pomáhať mladému človeku aj v takejto situácii a pomáha mu, aby našiel svoju dôstojnosť a pravú slobodu. Nepochybujeme o tom, že nezriadené sexuálne skúsenosti vážne a nebezpečne narušujú osobnosť človeka, zároveň však vieme, napríklad aj zo života svätého Augustína, že nie sú neprekonateľnou prekážkou pre to, aby sa človek mohol stať osobnosťou, ktorá ovplyvní dejiny sveta.

Cirkev vo svojom pôsobení vo svete vždy vedela čerpať z dvoch prameňov: z Božieho slova i zo slov múdrosti a skúsenosti tohto sveta. Nech je teda výpoveď Thérèse Hargotovej inšpiráciou aj pre kresťanských vychovávateľov, aby nikdy nezabúdali, že Boh vie osloviť človeka v akejkoľvek situácii, ale potrebuje k tomu spolupracovníkov, ktorí vedia porozumieť človeku a následne mu ukázať krásu toho nového človeka – kresťana.

POZNÁMKA AUTORKY

Táto kniha oplýva svedectvami, otázkami a autentickými vyjadreniami zozbieranými za približne dvanásť rokov. Ak som sa rozhodla o ne v tomto diele podeliť, tak preto, lebo som ich počula veľakrát. Nikdy verejne detailne nepopisujem konkrétny prípad. Mená boli zmenené, aby sa zachovala anonymita.

Mnohé príbehy som spojila, trochu pozmenila, aby sa kniha ľahšie čítala. Vždy som však zachovala pointu. To, s čím sa mi osoby denne zverovali, je v skutočnosti často oveľa hrubšie a odpornejšie, ale zámerne som si dávala pozor, aby text nepôsobil zvrhlo a aby som čitateľov nepohoršila.

Generácia, ktorej na týchto niekoľkých stránkach dávam slovo, pochádza zo strednej alebo vyššej vrstvy v Paríži, Bruseli a New Yorku, vo veľkomestách, kde som žila. Ide o ľudí, ktorí sa narodili a vyrástli v našej západnej spoločnosti.

ÚVOD

„Pani učiteľka! Ani topánky si človek nekúpi bez vyskúšania!“ ozve sa Théo v zadnej časti triedy. Dievčatá sa rozpačito usmievajú. Chlapci vybuchnú do smiechu, čím podporujú spolužiakovu drzosť. „Je to tak. Sexuálne skúsenosti musíme zbierať, kým sme mladí. Keď potom stretne tú pravú, budeme vedieť, čo robiť,“ bráni Théa jeho sused. Na to, že majú 15 rokov, sú neuveriteľne pragmatickí. „Koniec koncov, hlavne to chceme vyskúšať. To je normálne, nie? Človek sa dostane do bodu, keď chce vedieť, ako to naozaj funguje. Chcem povedať, že keď sa na to dívate, ste zvedaví, aké to asi je.“ Zbytočne by ste zisťovali, kde to Alexandre videl. Všetci vieme, aký filmový žáner má na mysli: „Každý to pozerá! Človek sa vlastne samého seba pýta, či to bude vedieť,“ to je dobrá otázka. „Vedieť čo?“ pýtam sa ho. „Uspokojíš sa!“ vyhlási a ihneď potom dodá: „A, samozrejme, aj toho druhého,“ akoby to chcel uviesť na pravú mieru. Sú to naozaj dobrí chlapci, navyše aj milí.

„Čo na to hovoríte, dievčatá?“ Mlčia, márne sa ich snažím donútiť reagovať. „Súhlasia s nami, pani učiteľka,“ preruší ma Baptiste, „len sa to neodvážia povedať, lebo sa boja, že budú mať zlú povest! Pravda je taká, že

chalan, ktorý má veľa dievčat, je frajer, ale dievča, ktoré spáva s chalanmi, je štetka!“ Nakoniec rezignujú a pokrčia plecami: „Zvykli sme si na to, pani učiteľka, takto to chodí,“ vysvetľuje mi Lisa. Žiak z prvého radu zhrnie: „Hovorí sa, že kľúč, ktorý dokáže otvoriť každú zámku, je dobrý kľúč. Zámka, ktorá sa dá otvoriť každým kľúčom, je ale zlá zámka. Takže tak.“

Takto skrátka vyzerá moje stredajšie ráno strávené u prvákov na strednej. Mám pred sebou našich malých súrodencov, vaše deti, vaše vnúčatá. Scéna sa odohráva na prestížnej škole v Paríži: sú tu len najlepší z najlepších. Tí, ktorí sa bez prekážok stanú dedičmi francúzskej kultúry. Budúca elita národa.

Neveriacky na nich hľadím. Tieto tínedžerky pôsobia ako vzorné mladé slečny, ktoré si v slobode môžu zvoliť svoj osud, avšak nechávajú so sebou zaobchádzať ako s tovarom, pokusnými králikmi, pobehticami či zámkami, ktoré sa ľahko otvárajú. Zvykli si na takéto reči a nakoniec sa s nimi vnútorne stotožnili. Už sa viac nemôžeme prispôsobovať! Pokiaľ ide o chlapcov, dokonale prijali to, že na dosiahnutie úspechu v sexuálnom živote je potrebné byť výkonný. Zrazu odhadzujú svoju dobrú výchovu kvôli iným, hlavne kvôli ženám. Hľadanie rozkoše ospravedlňuje používanie akýchkoľvek prostriedkov na jej dosiahnutie, od prípravy pomocou pornografie až po skúšanie v praxi na tých, ktorí sa podriadia. Dievčatá majú rovnakú túžbu zlepšovať sa v umení rozkoše. Usilovne a úzkostlivo sa snažia robiť všetko, ako sa má. Sú to dobrí žiaci, a preto je to pozoruhodné.

Už vlastne uplynulo päťdesiat rokov od slávnej sexuálnej revolúcie, ktorá oslobodila ženy od buržoáznej

kazajky a navyše aj od židovstva a kresťanstva. Vrhla svetlo na to, čo bolo tabu. Odmietla zákazy. Otvorila sa sexualite oddelenej od plodenia a povolila antikoncepciu a potraty. Práve ona podporovala „voľnú lásku“, pôžitok nadovšetko. Nepoznala som to. Tak ako Théo, Alexandre a Lisa, aj ja som sa narodila až po nej a vyrastala som v spoločnosti, kde sa hovorilo, že vládne sexuálna sloboda. Patríme do druhej generácie, sme vnúčatá mája 1968 (veľké parížske štrajky študentov ovplyvnené kontrakultúrou šesťdesiatych rokov – pozn. prekl.), vnúčatá sexuálnej revolúcie.

Ako právoplatní dediči sme dostali kultúrne a ideologické dedičstvo, ktoré značne ovplyvnilo náš pohľad na telo, sexualitu, plodnosť a lásku. Vraj sa musíme tešiť, pretože vo svete je ešte stále väčšina žien utláčaná nadvládou mužov a väčšina ľudí nemôže sexuálne žiť tak, ako by chcela. To je fakt. Pýšiť sa však našou slobodou je druhá vec! Keď počujem chlapcov porovnávať ženy ako tovar, nie som si úplne istá, či náš západný model je hodný toľkého ospevovania.

Dobre, nezískavajú ich výmenou za ťavu, ale len preto, lebo nemusia. Dievčatá im sexuálne služby ponúkajú samy na konci chodby na školských toaletách!

Po toľkých rokoch by sme mohli dúfať, že „peace“ a „love“ vládne medzi mladými. Avšak, ako to povedať, to nie sú slová, ktoré najlepšie vystihujú moju generáciu... Zároveň to však nie je také prekvapivé. Už od kolísky nás strašia chorobou AIDS. Krmia nás sexuálnymi obrazmi, dojdia pornografiou, ďakujem pekne za toľký tlak! Niektoré naše vrstovníčky poznačili tabletky. Oj, to nič, len niekoľko srdcovo-cievnych porúch, ktoré

otvárajú dvere ochrnutiu, afázii a epilepsii – v tom lepšom prípade. Je takmer zázrak, ak človek ešte nedostal nejakú pohlavne prenosnú chorobu či infekciu. Dnešné páry padajú na nos po tom, ako sa zaprisahali, že za nič na svete nedopadnú ako ich rodičia. Od malička nás z jednej strany bombardujú reklamy zobrazujúce sexy ženy, čo jednoducho vyvoláva sexuálnu túžbu, a z druhej strany trpíme feministické reči, ktoré nás povzbudzujú, aby sme sa nesprávali k ženám ako k sexuálnym objektom – alebo aby sme ako ženy nenechali so sebou tak zaobchádzať. Musí sa nám dariť v pracovnom živote, v sexuálnom živote, vo vzťahu, v rodičovstve, pretože sa nám musí dariť byť šťastným, áno, byť šťastným, to je naša povinnosť. Takže nie, žiadny „peace“ a už vôbec nie „love“ – sme generácia úzkostlivých!

Čo sme spravili od sexuálneho oslobodenia my? Teraz sa pýtam ja vás! Vari môžeme s takým dedičstvom robiť niečo iné? Voľný sex v nás teraz vyvoláva úzkosť. Dusíme sa rovnako, ako vrah našich predkov spúťavali zákazy. Sme slobodní a odsúdení na ustavičné rozhodovanie o svojom živote. Zo všetkého sa stal predmet voľby, od našej sexuálnej orientácie až po naše deti, od našich lások až po našu antikoncepciu. A táto voľba so sebou prináša plnú zodpovednosť. Vo filozofických knihách táto myšlienka pôsobí príťažlivo. V skutočnosti však treba vedieť zvládať tlak, ktorý takáto sloboda vytvára! Priepasť medzi peknými myšlienkami druhej polovice 20. storočia a realitou skutočných ľudí a skutočného života sa značne prehľbuje. Sme teraz pripravení pozrieť sa do očí tomu, čo naša západná spoločnosť vytvorila ako slepú uličku a úzkosť? Je to potrebné, ak

chceme situáciu napraviť a vychovať budúce generácie čo najlepšie.

Upozornili ma, že na zemi sú míny. Pole vzdelávania v oblasti citového, partnerského a sexuálneho života spustošili roky násilných ideologických vojen. Ja som ich však nepoznala. Narodila som sa s právom na anti-koncepciu a potrat, neboli to moje boje. Čo sa týka manželstiev osôb rovnakého pohlavia, mala som 19 rokov, keď schválenie v mojom rodnom Belgicku prebehlo ako po masle, a žila som v New Yorku, keď táto otázka vo Francúzsku spôsobila rozkol. Nikdy som nemusela ísť do ulíc vyjadriť svoj názor. Keď som v lete 2013 prišla do Paríža, už bolo po boji. Len čo som však vkročila na francúzsku pôdu, hneď mi jedno významné školské zariadenie v Paríži ponúklo vziať si na starosť sexuálnu oblasť vzdelávania žiakov s vedomím, že je to súrne.

Už vyše desať rokov sa zaoberám výchovou mladých a poradenstvom od Paríža cez Brusel až po New York. Snažila som sa vyhnúť pasciam, ako sa len dalo. Všade, kam som šla, som sa snažila vytvoriť priestor na dialóg a na zamyslenie sa nad zmyslom citového, partnerského a sexuálneho života. Vtiahla som tisícky tínedžerov a mladých do diskusie, provokovala som ich, zahнала som ich do kúta, aby mohli vyrásť v slobode. Každá ich otázka, tajomstvo a poznámka ma obohatila. Každodenná práca s mladými neprináša žiadny pokoj, žiadne zadosťučinenie – je to ustavičné spochybňovanie. V mojej ambulancii je množstvo priznaní. Súkromie rozvážuje jazyky a Boh vie, že tie príbehy by sa dotkli každého!

Mám úlohu staršej sestry, ktorá dokonale chápe mladších, hoci musím priznať, že čelíme novým feno-

ménom. Napríklad internet: keď som bola tínedžerka, nebol neobmedzený. Zdá sa, že to nič nie je, ale v skutočnosti ide o veľký rozdiel, pretože k pornografii sa vtedy nedalo dostať tak ľahko, ako dnes. Celá rodina používala len jeden počítač, ktorý bol navyše uprostred domu a ktokoľvek mohol prejsť kedykoľvek okolo. Keď mi však jedného dňa moji šesťnásťroční žiaci začali dôležite vysvetľovať, že na základnej škole smartfóny nemali, vyvodila som si z toho, že v tejto oblasti sme tak rýchlo ešte nikdy nestarli! Vývoj techniky urýchľuje kultúrne zmeny, spôsobuje rast.

Touto knihou vás chcem jednoducho priviesť k tomu, aby ste sa na našu spoločnosť pozreli z mojich troch uhlov pohľadu. Prvý má mladá žena po tridsiatke, manželka a matka troch detí. Druhým hľadí osoba, ktorá má na starosti vzdelávanie tínedžerov v oblasti citového, partnerského a sexuálneho života už vyše desať rokov. Tretím a posledným sledujem mužov a ženy u mňa v ambulancii, kam za mnou prichádzajú, aby sa mi zverili so svojím trápením a aby našli pomoc v životných skúškach. Prostredníctvom svedectiev a hodnoverných príbehov by som vám chcela ukázať to, čo vidím, aby ste počuli to, čo počujem, podeliť sa s vami o to, čo som zažila, aby ste mohli aspoň pri čítaní vyjsť z formy, v ktorej sme vyrastali, a aby ste sa mohli dívať inými očami.

Toto dielo je v podstate pozvaním uplatňovať slobodu myslenia. Ktovie, možno vďaka nemu vyklíčia aj iné spôsoby bytia vo svete.

I.

TYRANIA PORNA

„Porno už prekročilo všetky medze. Počas šiestich rokov ľudstvo videlo videá s pornom, ktoré dĺžkou možno prirovnať k 1,2 miliónu rokov, a navštívilo 93 miliárd stránok na bezplatných platformách. To, čo bolo kedysi diabolské, sa stalo banalitou. Z tej záplavy erotických obrázkov už ani neviem, či a som. Často počúvam, že sme ešte nikdy neboli takíto slobodní, no niekedy sa skôr pýtam, či práve nevytvárame nový spôsob, ako sa navzájom odcudzit.“

Ovidie, *À quoi rêvent les jeunes filles?*
(*O čom snívajú mladé dievčatá?*), 2015.

„Pornografia sa snaží zobrazovať najtajnejšie a najviac tabuizované oblasti ľudského života, no tým sexualitu úplne zbaňuje tajomnosti. Tvári sa, že predstavuje mužskú a ženskú fantáziu, no v skutočnosti ničí akúkoľvek subjektivitu a z mužov a žien jednoducho robí len produkty konzumu.“

Michela Marzanová, *La Pornographie ou l'épuisement du désir*
(*Pornografia alebo únava zo žiadostivosti*), 2003.

„V každom prípade, ak ešte máme nejaké otázky, budeme musieť ísť na YouPorn.“

Má 10 rokov, vyzerá, že by ani muche neublížil. A pozrite, čo nahlas povedal na konci mojej prednášky pre piatakov, keď mi bolo ľúto, že som nemala dosť času odpovedať na otázky, ktoré si na začiatku ľudského života a puberty kladú. Ak to teda dnes môže za nás spraviť internet, konečne sme oslobodení od nepríjemnej práce. „Počuj, odkiaľ to poznáš?“ pýtam sa ho medzi štyrmi očami. „Hm, mám staršieho brata!“ odpovie hrdo. „Aha, a koľko rokov má tvoj brat?“ „Má 13!“

Tí, „ktorí sa narodili v dobe internetu“, ho ovládajú s neuveriteľnou ľahkosťou a je pre nich nepochybne prvým zdrojom informácií. Preto, ak otázky pretrvávajú, nie je nič prekvapivé na tom, keď 10-ročné dieťa poznamená, že ten nástroj existuje. Spomínaná informačná platforma zhromažďuje státisíce videí pornografického charakteru. Pre porozumenie – tu vôbec nejde o katalóg so spodnou bielizňou La Redoute, ktorý svojho času niektorým prinášal potešenie. Nejde ani o erotické filmy zo 70. rokov „*peace and love*“. Pornografia, ktorú tento chlapec odporúča, obsahuje sériu detailných záberov